

Akualizácia hotovostného výnosu dane z motorových vozidiel

Výnos dane z motorových vozidiel (DzMV) sa skladá z preddavkov, vyrovnania, dorubov a sankcií. Každá z týchto položiek vstupuje do výpočtu hotovostného aj aktuálneho výnosu dane. Tento materiál popisuje metodiku aktualizácie – spájania hotovostného výnosu dane s obdobím, ku ktorému sa ekonomicky viaže výnos DzMV v kontexte uvedených položiek.

V kontexte predkladaného materiálu sa hotovostný výnos (cash) vzťahuje na platby prijaté správcom dane v danom mesiaci. VÚC prijímajú hotovostný výnos s jednomesačným oneskorením.

Preddavky

Preddavky na daň sú určené na základe výšky predpokladanej dane v danom roku. Pokiaľ je predpokladaná daň nižšia ako 660 EUR, preddavky sa neplatia. Pokiaľ je jej odhad medzi 660 – 8 292 EUR, daňovník má povinnosť preddavky uhrádzať kvartálne. V prípade vyššej dane sa preddavky uhrádzajú na mesačnej báze. **Pokiaľ vzniká daňovníkovi daňová povinnosť počas roka (efektívne kedykoľvek po 1.1.), preddavky neplatí a daň uhradí vyrovaním do 31.1. nasledujúceho roka.** Nakoľko preddavky sa vždy viažu k dani príslušného roka a zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, hotovostný výnos za mesiace január – december je identický s aktuálnym výnosom tejto časti výnosu dane.

Doruby

Doruby predstavujú dodatočnú povinnosť úhrady z dôvodu výsledkov kontroly. Dodatočne vyrubenie dane je možné za obdobie 5 rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť uhradiť daň. Nakoľko nie je možné jednoznačne priradiť zaplatenie vyrubenej dane za minulé obdobie ku konkrétnemu mesiacu prijatia platby a keďže ide o relatívne nízke sumy z hľadiska celkového výnosu dane, hotovostný výnos dorubov je identický s aktuálnym.

Sankcie

Sankcie tvoria predovšetkým úroky z omeškania, úroky pri odloženej dani a pokuty pri nesprávnom podaní daňového priznania, nesplnení oznamovacej povinnosti a pod. Z rovnakého dôvodu ako v prípade dorubov platí, že hotovostný výnos je identický s aktuálnym.

Vyrovnanie

K vyrovnaniu daňovej povinnosti predchádzajúceho roka (t-1) dochádza podľa zákona k 31.1. v danom roku (t). Vyrovanie tvorí z hľadiska celkového ročného výnosu významnú časť (približne 1/3) a predstavuje jedinú položku výnosu, ktorá je aktualizovaná.

Položka „vyrovanie“ je tvorená z viacerých dôvodov a ekonomicky sa viaže predovšetkým na obdobie predchádzajúceho roka (teoreticky až viacerých rokov).

- najvýznamnejšiu časť tvoria príjmy hotovostne zaznamenané v januári a februári z dôvodu úhrady dane, pri ktorej nebola povinnosť platiť preddavky počas predchádzajúceho roka. Väčšina týchto platieb, ktoré sa

viažu na obdobie minulého roka, sa uskutočňuje hotovostne v januári a februári, pričom sa môžu realizovať aj po tomto čase.¹

- ďalšiu významnú časť položky „vyrovnanie“ tvorí zúčtovanie preddavkov zaplatených v predchádzajúcom roku. Pokiaľ je suma preddavkov nižšia ako výška dane, daňovník vyrovná rozdiel správcovi dane. Pokiaľ je daň zaplatená preddavkami vyššia ako výška dane, správca dane v lehote do 40 dní vráti alikvotnú časť daňovníkovi.² Dôvodom zúčtovania môže byť napr. aj vyrovnanie z dôvodu žiadosti o zmenu výšky preddavku na vlastnú žiadosť alebo na príkaz správcu dane napr. z dôvodu ukončenia používania vozidla na podnikanie (kvôli ukončeniu činnosti, predaju vozidla, a pod.).

Nakoľko v týchto štandardných prípadoch by k zúčtovaniu vyrovnania malo dôjsť v období do 31.1.(resp. začiatkom februára), a k vráteniu preddavkov do 30 - 40 dní, hotovostné vyrovnanie v marci sa ekonomicky pravdepodobne vo výraznej miere viaže k obdobiu minulého roka. Z tohto dôvodu **je potrebné vyrovnanie aktualizovať minimálne do marca nasledujúceho roka**.

Aktualizácia je menej jednoznačná v prípade podania žiadosti (v lehote do zániku práva vyrubiť daň- cca 5 rokov) o vrátenie preplatku alebo podania dodatočného daňového priznania. V týchto prípadoch sa vrátenie dane v prijatých platbách môže vzťahovať nielen na obdobie minulého roka, ale aj rokov predtým. Z hľadiska výnosu ide však o zanedbateľné sumy.

IFP v súčasnosti aktualizuje vyrovnanie pri DzMV za obdobie 7 mesiacov. Dôvodom aktualizácie posunu do konca júna je pravdepodobné (aj keď marginálne) zvýšenie presnosti odhadu celkového aktuálneho výnosu v porovnaní s aktualizáciou do marca z dôvodu zahrnutia aj ďalších mesiacov (apríl, máj a jún). Tie sa do určitej miery, ktorú však nie je možné identifikovať, tiež vzťahujú na obdobie minulého roka, i keď môžu byť naviazané aj na iné obdobie. Zahrnutie ešte ďalších mesiacov (resp. celého roka t+1) by síce mohlo marginálne prispieť k ešte vyššej presnosti odhadu, ale vzhľadom na povinnosť notifikovať výnos dane pre potreby Eurostatu do konca októbra považuje IFP aktualizáciu po dobu 7 mesiacov za postačujúcu.

Ilustrácia súčasného spôsobu aktualizácie

Aktuálny výnos dane z motorových vozidiel je súčtom preddavkov, vyrovnania, dorubov a sankcií podľa nasledujúceho vzorca, pričom za cash sa považuje platba prijatá správcom dane v danom mesiaci.

$$\text{Aktuál } (t) = \text{preddavky } (t) + \text{vyrovnanie } (\sum \text{ mesačného plnenia za mesiace August } (t) \text{ až Júl } (t+1)) \\ + \text{doruby } (t) + \text{sankcie } (t)$$

¹ Dôvodom, prečo je významná časť platieb zaznamenaná vo februári, je predovšetkým zákonná úprava posledného dňa splatnosti v januári. V prípade, ak je posledným dňom splatnosti sobota alebo nedeľa, deň splatnosti je posunutý na prvý deň vo februári.

² Za predpokladu, že je vyplnená Žiadosť o vrátenie daňového preplatku, ktorá je súčasťou daňového priznania. V prípade, že daňovník zistí daňový preplatok aj v inej lehote než je termín na vyrovnanie dane, na základe žiadosti mu príslušný správca dane vráti alikvotnú časť do 30 dní. Ak zistí, že uhradená suma je nižšia ako výška dane, ktorú mal uhradiť, je povinný rozdiel vyrovnáť do konca nasledujúceho mesiaca.